

247522

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนตาม
แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

SUSTAINABLE CULTURAL TOURISM MANAGEMENT THROUGH
SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF MAE - NGON
WATERSHED AREA, FANG DISTRICT,
CHIANGMAI PROVINCE, THAILAND.

รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา และคณะผู้วิจัย
คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

กันยายน 2554

ISBN 978-974-8445-04-5

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่อง
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

SUSTAINABLE CULTURAL TOURISM MANAGEMENT THROUGH
SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF MAE - NGON
WATERSHED AREA, FANG DISTRICT,
CHIANGMAI PROVINCE, THAILAND.

รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา และคณะผู้วิจัย
คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

กันยายน 2554

ISBN 978-974-8445-04-5

กิตติกรรมประกาศ

แผนงานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 2 โครงการย่อยคือ 1) โครงการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอนภายใต้เครือข่ายความร่วมมือ และ 2) โครงการวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือของพหุภาคีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน โดยได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปีงบประมาณ 2553 ซึ่งต้องขอขอบคุณผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการผู้ตรวจสอบทางวิชาการด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตลอดจนการประเมินและตรวจสอบให้ผลงานชิ้นนี้ให้มีคุณภาพทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม คุณภาพและผลการวิจัยจะเสร็จสมบูรณ์ไม่ได้ ถ้าขาดซึ่งความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ครอบคลุมการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข่า แม่สุ่น และแม่จอน ดังนั้นจึงขอขอบคุณท่านนายก อบต. รอนนายก อบต. ผู้บริหาร สมาชิก อบต. และเจ้าหน้าที่ทั้ง 3 อบต. เป็นอย่างสูง เหนือสิ่งอื่นใด ถ้าไม่มีท่านให้ความร่วมมือและเสียสละเข้าร่วมโครงการวิจัยทั้ง 2 โครงการย่อย คณะผู้วิจัยไม่สามารถดำเนินการได้เสร็จสมบูรณ์ก็คือประชาชนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งที่เป็นประชาชนภายในพื้นที่ทั้งชนเผ่าลาหู่แดง ชนเผ่าปกากะญอ ชนเผ่าอิวเมี่ยน ชนเผ่าไทใหญ่ หรือแม้แต่คนไทยพื้นราบ ที่เป็นเสมือนเจ้าของบ้าน (hosts) ตลอดจนผู้เข้าร่วมโครงการพหุภาคีทุกภาคีในงานวิจัยชิ้นนี้ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัยสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยความร่วมมือของท่านทั้งหลายนั่นเอง และท้ายที่สุดต้องขอขอบคุณนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้อาสาสมัครเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ และเป็นเสมือนผู้มาเยือน (guests) หรือนักท่องเที่ยว ซึ่งท่านทั้งหลายได้มีส่วนผลักดันให้เกิดการพัฒนาชุมชนโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ และเป็นการพัฒนาที่คำนึงถึงแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปด้วย เพื่อให้การพัฒนาชุมชนดังกล่าวเป็นไปด้วยความยั่งยืนของวัฒนธรรมที่อยู่เคียงคู่กับสังคมไทยตลอดไป

รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา
ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี 2553

สารบัญเรื่อง

เรื่อง	หน้า
สารบัญเรื่อง	(ก)
สารบัญตาราง	(ข)
สารบัญภาพ	(ฅ)
สารบัญภาคผนวก	(ณ)
สารบัญตารางภาคผนวก	(ด)
สารบัญภาพภาคผนวก	(พ)
บทสรุปผู้บริหาร	1
บทคัดย่อ	3
Executive Summary	5
Abstract	8
บทนำรวม	10
โครงการวิจัยที่ 1	19
บทคัดย่อ	19
Abstract	22
บทที่ 1 บทนำ	25
ปัญหาการวิจัย	26
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	28
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	29
นิยามศัพท์	30
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	31
บริบทของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อความยั่งยืน	31
แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	37
แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	41
หลักการและวิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	44
แนวคิดของการวางแผนเชิงกลยุทธ์	50
กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในธุรกิจการท่องเที่ยว	59
ภาคสรุป	65
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	69
สถานที่ดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	81

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
การทดสอบเครื่องมือ	82
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	87
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	88
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ ลุ่มน้ำแม่อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	88
• ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 พื้นที่	88
• ส่วนที่ 2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อน	96
ตอนที่ 2 ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ ชุมชนเป้าหมาย ที่ผ่านการคัดเลือกในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อน	108
• ส่วนที่ 1 ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านห้วยเตือ (ชนเผ่าลาหู่แดง)	108
• ส่วนที่ 2 การประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านต้นสำน	111
• ส่วนที่ 3 ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	113
• ส่วนที่ 4 การประเมินศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอัวเมี่ยน)	115
• ส่วนที่ 5 ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	117
ตอนที่ 3 การกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชน	119
• ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของชุมชนบ้านห้วยเตือ (ชนเผ่าลาหู่แดง) เพื่อการพัฒนาให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	119
• ส่วนที่ 2 การกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์การจัดการการ ท่องเที่ยวของชุมชนบ้านห้วยเตือ	121
• ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของชุมชนบ้านต้นสำน (ชนเผ่าปกากะญอ) เพื่อการพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	124
• ส่วนที่ 4 การกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์การจัดการการ ท่องเที่ยวของชุมชนบ้านต้นสำน	125

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
● ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ชุมชนบ้านแม่สุนน้อย (คนไทยพื้นราบ) เพื่อการพัฒนาให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	128
● ส่วนที่ 6 การกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์การจัดการการ ท่องเที่ยวของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	130
● ส่วนที่ 7 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน) เพื่อการพัฒนาให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	132
● ส่วนที่ 8 การกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์การจัดการการ ท่องเที่ยวของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	134
● ส่วนที่ 9 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่) เพื่อการพัฒนาให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	136
● ส่วนที่ 10 การกำหนดตำแหน่งกลยุทธ์การจัดการการ ท่องเที่ยวของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	138
ตอนที่ 4 การสร้างแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยใช้ วัฒนธรรมเป็นพื้นฐานของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว บนพื้นฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	140
● ส่วนที่ 1 ชุมชนบ้านห้วยเตือ (ชนเผ่าลาหู่แดง)	141
● ส่วนที่ 2 ชุมชนบ้านต้นसान (ชนเผ่าปกากะญอ)	148
● ส่วนที่ 3 ชุมชนบ้านแม่สุนน้อย (คนไทยพื้นราบ)	155
● ส่วนที่ 4 ชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยนและชนเผ่า ไทใหญ่)	163
ตอนที่ 5 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดกิจกรรมการ ท่องเที่ยวภายในชุมชน	173
● ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัด กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านห้วยเตือ (ชนเผ่าลาหู่ แดง)	173
● ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัด กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านต้นसान (ชนเผ่า ปก กะญอ)	180

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
<ul style="list-style-type: none"> ● ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านแม่สุนน้อย (คนไทยพื้นราบ) 	186
<ul style="list-style-type: none"> ● ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมียนและชนเผ่าไทใหญ่) 	192
ตอนที่ 6 การพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	199
<ul style="list-style-type: none"> ● ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในชุมชนชนเผ่า <ul style="list-style-type: none"> - ชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าลาหู่บ้านห้วยเตือ - ชมรมการท่องเที่ยวปกากะญอบ้านต้นสำน - กลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวโฮมสเตย์บ้านแม่สุนน้อย - ชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอ้าวเมียนอ่างขาง 	200
<ul style="list-style-type: none"> ● ส่วนที่ 2 แนวทางในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ 	206
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	215
สรุปผลการวิจัย	215
อภิปรายผล	221
ข้อเสนอแนะ	225
บรรณานุกรม	229
โครงการวิจัยที่ 2	463
บทคัดย่อ	463
Abstract	465
บทที่ 1 บทนำ	467
ปัญหาการวิจัย	468
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	469
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	470

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	470
นิยามศัพท์เฉพาะ	471
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	473
แนวคิดการมีส่วนร่วม	473
แนวคิดและทฤษฎีการสร้างเครือข่าย	479
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	491
สถานที่ดำเนินการวิจัย	491
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ	491
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	491
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	494
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	496
การวิเคราะห์ข้อมูล	496
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	495
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	496
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	496
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	497
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	498
การวิเคราะห์ข้อมูล	498
ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3	498
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	498
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	498
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	499
การวิเคราะห์ข้อมูล	499
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	500
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	501
ผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2	501
ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์	501
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีที่มีต่อการสร้าง	502
ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคำตอบความต้องการมีส่วนร่วมที่มีต่อการสร้างความ	523
ร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 1 – 3	544
ผลการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมที่มีต่อการสร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	545
ผลการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมที่มีต่อการสร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	550
ผลการศึกษาลักษณะและรูปแบบความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน	556
ผลการศึกษาแนวทางในการสร้างความร่วมมือทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	570
ผลการศึกษาการติดตามการสร้างความร่วมมือในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	586
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	588
สรุปผลการวิจัย	588
อภิปรายผล	603
ข้อเสนอแนะการวิจัย	605
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	608
บรรณานุกรม	609
สรุปภาพรวมแผนงานวิจัย	641
ประวัติผู้วิจัย	645

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
โครงการวิจัย 1	
1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ 3 อบต. จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	89
2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่อบต.แม่ข่า จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	91
3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่อบต.แม่สุ่น จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	93
4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่อบต.แม่่งอน จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	94
5 คะแนนการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ชุมชนบ้านห้วยเตี๋	110
6 คะแนนการประเมินศักยภาพ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ชุมชนบ้านต้นสำน	112
7 คะแนนการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ชุมชนบ้านแม่สุ่นน้อย	114
8 คะแนนการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	116
9 คะแนนการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	118
10 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชุมชนบ้านห้วยเตี๋ เพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	121
11 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชุมชนบ้านต้นสำน เพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	125
12 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชุมชนบ้านแม่สุ่นน้อย เพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	129
13 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน) เพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	133
14 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่) เพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	137
15 รายละเอียดของกลยุทธ์ แผนงาน และโครงการของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าลาหู่บ้านห้วยเตี๋	145

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16	152
รายละเอียดของกลยุทธ์ แผนงาน และโครงการของชมรมการ ท่องเที่ยววกาเกาะญอบ้านต้นสำน	
17	160
รายละเอียดกลยุทธ์ แผนงาน และโครงการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การท่องเที่ยวโฮมสเตย์บ้านแม่สุนน้อย	
18	168
รายละเอียดกลยุทธ์ แผนงาน และโครงการของชมรมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมชนเผ่า อีวเมียนอ่างขาง (ชนเผ่าอีวเมียน)	
19	170
รายละเอียดกลยุทธ์ แผนงาน และโครงการของชมรมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมชนเผ่า อีวเมียนอ่างขาง (ชนเผ่าไทใหญ่)	
20	175
ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านห้วยเตือ (ชนเผ่าลาหู่ แดง)	
21	181
ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านต้นสำน (ชนเผ่าปก เกาะญอ)	
22	187
ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านแม่สุนน้อย (คนไทยพื้น ราบ)	
23	194
ร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่า อีวเมียนและชนเผ่าไทใหญ่)	
โครงการวิจัย 2	
1	502
จำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์	
2	503
บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีที่มีต่อการสร้างความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนในภาพรวม	
3	506
บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายกาญจนาภิเษกต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	
4	508
บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีสถาบันการศึกษาต่อการสร้างควม ร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	
5	511
บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีศาสนสถานต่อการสร้างควม ร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	
6	514
บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีเอกชนต่อการสร้างควมร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
7	บทธาบทการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐต่อการสร้างความร่วมมือด้านการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	516
8	บทธาบทการมีส่วนร่วมของภาคีผู้นำประชาชนต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	519
9	บทธาบทการมีส่วนร่วมของภาคีประชาสังคมต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	521
10	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีทั้ง 7 ภาคี ที่มีต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	524
11	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายกาญจนาภิเษกที่มี ต่อการสร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่ม น้ำแม่ฮ่องสอน	527
12	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีสถาบันการศึกษาที่มีต่อการ สร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ ฮ่องสอน	529
13	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีศาสนสถานที่มีต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	532
14	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีเอกชนที่มีต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	535
15	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐที่มีต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	537
16	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีผู้นำประชาชนที่มีต่อการ สร้างความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ ฮ่องสอน	540
17	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของภาคีประชาสังคมที่มีต่อการสร้าง ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน	543

สารบัญญภาพ

ภาพ	หน้า
1 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดพิพิธภัณฑ์โรงงานหลวงที่ 1 ฟาง เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2552	11
2 กรอบแนวคิดแผนงานวิจัย	14
โครงการวิจัย 1	
3 กรอบแนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	41
4 องค์ประกอบสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	43
5 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	45
6 การประยุกต์ SWOT ในการดำเนินกลยุทธ์	47
7 โครงร่างการวิเคราะห์การจัดสร้างกลยุทธ์ (the strategy formulation analytical framework)	51
8 การแสดงแบบจำลองห้าพลังของการแข่งขัน	52
9 แสดงตารางวิเคราะห์อุปสรรค - โอกาส - จุดอ่อน - จุดแข็ง (TOWS matrix)	55
10 บริษัทที่มีความเข้มแข็งทางการเงินและสามารถบรรลุความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างสำคัญในอุตสาหกรรมที่เติบโตและมีเสถียรภาพ (aggressive)	57
11 บริษัทที่มีความเข้มแข็งทางการเงินคือปัจจัยกำหนดอุตสาหกรรม (aggressive)	57
12 บริษัทที่มีความเข้มแข็งทางการเงินในอุตสาหกรรมที่มีเสถียรภาพ ซึ่งไม่เติบโต บริษัทไม่มีความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างสำคัญ (conservative)	57
13 บริษัทได้รับความเดือดร้อนจากการที่ไม่สามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยี เสถียรภาพ และยอดขายลดลง (conservative)	57
14 บริษัทที่มีความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างสำคัญในอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเติบโตสูง (competitive)	58
15 องค์กรหรือบริษัทที่สามารถแข่งขันได้เป็นอย่างดีในอุตสาหกรรมที่ไม่มีเสถียรภาพ(competitive)	58
16 บริษัทที่ตำแหน่งการแข่งขันอ่อนแอในอุตสาหกรรมที่มีอัตราเติบโตเป็นลบ แต่ยังมีเสถียรภาพอยู่ (defensive)	58

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
17 บริษัทที่กำลังเดือดร้อนทางการเงินในอุตสาหกรรมที่มีเสถียรภาพ (defensive)	58
18 ปัจจัยหลักในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์การตลาด	62
19 องค์ประกอบแห่งความสำเร็จของการตลาดบริการ	64
20 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	68
21 สถานที่และขอบเขตประชากรในการวิจัย	73
22 กราฟแสดงการกำหนดจุดของ SPACE Matrix	86
23 การประชุมประชาคม อบต.แม่ข่า	92
24 การประชุมประชาคม อบต.แม่สุน	94
25 การประชุมประชาคม อบต.แม่ฮ่อง	95
26 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข่า	96
27 อ่างเก็บน้ำห้วยเตือ	97
28 อุปกรณ์เครื่องดนตรีของชนเผ่าลาหู่แดง	98
29 การแต่งกายของลาหู่แดง	98
30 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุน	99
31 น้ำตกโป่งน้ำดั่ง	100
32 เครื่องเจาะน้ำมันดิบ	100
33 พระพุทธรูปไม้สักทองใหญ่ที่สุดในประเทศไทย	101
34 ภาพฝาผนังวัดวิเวกการาม	101
35 พิธีกรรมบวชป่าของชุมชน	102
36 การแข่งขันกลองหลวงประจำปี	102
37 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ่อง	103
38 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติในพื้นที่ อบต.แม่ฮ่อง	105
39 พิพิธภัณฑ์โรงงานหลวงที่ 1 (ฝาง)	106
40 ศาสนสถานวัดจีนในพื้นที่บ้านยาง	106
41 การประชุมเวทีชาวบ้านชุมชนบ้านห้วยเตือ	110
42 การประชุมเวทีชาวบ้านชุมชนบ้านต้นสำน	113
43 การจัดประชุมเวทีชาวบ้านชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	115
44 การจัดประชุมเวทีชาวบ้านชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมียน)	117
45 การจัดประชุมเวทีชาวบ้านชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	119
46 การประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของชุมชนบ้านห้วยเตือ	121

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
47 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	121
48 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	123
49 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาชีพและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	123
50 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านศิลปะและหัตถกรรมของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	123
51 การประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของชุมชนบ้านต้นสำน	123
52 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านศิลปะและหัตถกรรมของชุมชนบ้านต้นสำน	127
53 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาชีพและวิถีชีวิตประจำวันของชุมชนบ้านต้นสำน	127
54 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านต้นสำน	128
55 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านต้นสำน	128
56 การประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของชุมชนบ้านแม่สุ่น้อย	130
57 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านแม่สุ่น้อย	132
58 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านแม่สุ่น้อย	132
59 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาชีพและวิถีชีวิตประจำวันของชุมชนบ้านแม่สุ่น้อย	132
60 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านศิลปะและหัตถกรรมของชุมชนบ้านแม่สุ่น้อย	132
61 การประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	134

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
62 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านศิลปะและหัตถกรรมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	135
63 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	135
64 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	136
65 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาชีพและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอ้าวเมี่ยน)	136
66 การประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	137
67 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาชีพและวิถีชีวิตประจำวันของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	139
68 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านศิลปะและหัตถกรรมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	139
69 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	139
70 ตำแหน่งกลยุทธ์และการประเมินการปฏิบัติการ (SPACE matrix) ด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	139
71 โครงสร้างของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าลาหู่บ้านห้วยเตี๋	143
72 คณะกรรมการและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	144
73 โครงสร้างของชมรมการท่องเที่ยวปกากะญอบ้านต้นสำน	151
74 คณะกรรมการและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวปกากะญอบ้านต้นสำน	152
75 โครงสร้างของกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวโฮมสเตย์บ้านแม่สุนน้อย	157
76 คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มอาชีพและวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวโฮมสเตย์บ้านแม่สุนน้อย	160

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า	
77	โครงสร้างชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอ้าวเมี่ยนอ่างขาง	165
78	คณะกรรมการและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอ้าวเมี่ยนอ่างขาง	167
79	กิจกรรมการแสดงวัฒนธรรมของชนเผ่าอ้าวเมี่ยน	169
80	กิจกรรมการแสดงวัฒนธรรมของชนเผ่าไทใหญ่	171
81	กิจกรรมการท่องเที่ยวของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าลาหู่บ้านห้วยเตือ	179
82	กิจกรรมการท่องเที่ยวของชมรมการท่องเที่ยวปกากะญอบ้านต้นสำน	185
83	กิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มอาชีพวิสาหกิจโฮมสเตย์บ้านแม่สุ่นน้อย	192
84	กิจกรรมการท่องเที่ยวของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอ้าวเมี่ยนอ่างขาง	199
85	การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าลาหู่ บ้านห้วยเตือ	201
86	การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชมรมการท่องเที่ยวปกากะญอบ้านต้นสำน	203
87	การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวโฮมสเตย์บ้านแม่สุ่นน้อย	204
88	การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชมรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอ้าวเมี่ยนอ่างขาง	206
89	แนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงบุคคลเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน	208
90	กิจกรรมเด่นของแต่ละชุมชนที่สามารถสร้างและพัฒนาเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	209
91	การเชื่อมโยงเครือข่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยให้ชุมชนบ้านห้วยเตือเป็นจุดเริ่มต้น	211
92	การเชื่อมโยงเครือข่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยให้ชุมชนบ้านต้นสำนเป็นจุดเริ่มต้น	212
93	การเชื่อมโยงเครือข่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยให้ชุมชนบ้านแม่สุ่นน้อยเป็นจุดเริ่มต้น	213
94	การเชื่อมโยงเครือข่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยให้ชุมชนบ้านปางควายเป็นจุดเริ่มต้น	214

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
	โครงการวิจัย 2	
1	รูปแบบโครงสร้างเครือข่าย	487
2	ลักษณะของโครงข่ายความร่วมมือ	488
3	กรอบแนวคิดการวิจัย	490
4	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีกาญจนาภิเษก	557
5	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีสถาบันการศึกษา	559
6	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีศาสนสถาน	560
7	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีรัฐ	562
8	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีเอกชน	564
9	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีผู้นำประชาชน	565
10	ลักษณะการประสานความร่วมมือของภาคีผู้นำประชาชน	567
11	ลักษณะการประสานความร่วมมือของทั้ง 7 ภาคี	569

สารบัญภาคผนวก

เรื่อง	หน้า
โครงการวิจัย 1	
ภาคผนวก ก. ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย	234
● ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย (ชนเผ่าลาหู่แดง)	235
● ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านต้นสำน (ชนเผ่าปกากะญอ)	261
● ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย (ชนเผ่าคนไทยพื้นราบ)	295
● ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอัวเมี่ยน)	311
● ทรัพยากรทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าไทใหญ่)	334
ภาคผนวก ข. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกชุมชนสู่ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	345
ภาคผนวก ค. เครื่องมือสำหรับการวิจัย	408
เครื่องมือชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้น	409
เครื่องมือชุดที่ 2 แบบประเมินศักยภาพการเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	413
เครื่องมือชุดที่ 3 แบบวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอก (AWOT Analysis)	422
เครื่องมือชุดที่ 4 การสร้างแผนกลยุทธ์ของชุมชนให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	430
เครื่องมือชุดที่ 5 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	433
เครื่องมือชุดที่ 6 การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม	453
โครงการวิจัย 2	
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	613
ภาคผนวก ข. ตารางแสดงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2	622
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์	628

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก	หน้า	
โครงการวิจัยที่ 1		
1	รายละเอียดวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมในรอบ 1 ปี ของ ชนเผ่าลาหู่	258
2	ลักษณะชื่อเรียกและประโยชน์ของใช้ในชีวิตประจำวันชนเผ่า อ้าวเมี่ยน	326
3	รายละเอียดวิถีชีวิตประจำวันของชนเผ่าอ้าวเมี่ยน	329
4	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านความ เชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	346
5	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านความ เชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	346
6	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	347
7	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	347
8	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวมด้านความเชื่อและค่านิยม	347
9	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	348
10	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	348
11	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวมด้านความเชื่อและค่านิยม	348
12	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้าน อาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	349
13	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้าน อาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	349
14	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	349
15	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	349
16	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาชีพ และวิถีชีวิตประจำวันของชุมชนบ้านห้วยเตี๋	350

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก		หน้า
17	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาชีพ และวิถีชีวิตประจำวันของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	351
18	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	351
19	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	352
20	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาส สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวมด้านอาชีพและวิถีชีวิตประจำวัน	352
21	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	353
22	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	353
23	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวมด้านอาชีพและวิถีชีวิตประจำวัน	354
24	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งของศิลปะ และหัตถกรรมด้านการแสดงของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	354
25	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งของศิลปะ และหัตถกรรมด้านการแต่งกายของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	354
26	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งของศิลปะ และหัตถกรรมด้านจักสารของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	355
27	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งของศิลปะ และหัตถกรรมด้านเครื่องเล่นของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	355
28	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งของศิลปะ และหัตถกรรมทุกด้านของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	355
29	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนของศิลปะ และหัตถกรรมด้านการแสดงของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	356
30	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนของศิลปะ และหัตถกรรมด้านการแต่งกายของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	356
31	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนของศิลปะ และหัตถกรรมด้านจักสารของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	357
32	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนของศิลปะ และหัตถกรรมด้านเครื่องเล่นของชุมชนบ้านห้วยเตี๋ย	357

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
33 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนของศิลปะ และหัตถกรรมทุกด้านของชุมชนบ้านห้วยเตือ	357
34 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตือ	358
35 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตือ	358
36 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	358
37 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านห้วยเตือ	359
38 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านห้วยเตือ	359
39 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	359
40 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านศิลปะ และหัตถกรรมของชุมชนบ้านต้นสำน	360
41 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้าน ศิลปะและหัตถกรรมของชุมชนบ้านต้นสำน	360
42 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน มหภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	361
43 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	361
44 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	361
45 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	362
46 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	362
47 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	362
48 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาชีพ และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านต้นสำน	363

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
49 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาชีพ และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านต้นสำน	363
50 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านต้นสำน	364
51 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านต้นสำน	364
52 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาชีพและวิถีชีวิต	364
53 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	365
54 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	365
55 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาชีพและวิถีชีวิต	365
56 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านความ เชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านต้นสำน	366
57 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านความ เชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านต้นสำน	366
58 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านต้นสำน	367
59 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านต้นสำน	367
60 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านความเชื่อและค่านิยม	368
61 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	368
62 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	368
63 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านความเชื่อและค่านิยม	369
64 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาหาร และพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านต้นสำน	369

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก		หน้า
65	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านต้นสำน	370
66	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	370
67	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	371
68	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	371
69	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านมหภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	371
70	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านจุลภาคของชุมชนบ้านต้นสำน	372
71	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	372
72	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	373
73	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านความเชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	373
74	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคและจุลภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	374
75	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านมหภาคและจุลภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	374
76	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	375
77	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านมหภาคและจุลภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	375
78	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	376
79	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	376
80	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	376

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
81 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	377
82 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	377
83 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	377
84 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาชีพ และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	378
85 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาชีพ และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	379
86 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	379
87 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	380
88 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาชีพและวิถีชีวิต	380
89 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	380
90 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	381
91 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาชีพและวิถีชีวิต	381
92 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านศิลปะ และหัตถกรรมของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	382
93 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านศิลปะ และหัตถกรรมของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	382
94 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	383
95 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	383
96 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและวัฒนธรรม	383

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
97 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านแม่สุนน้อย	384
98 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านศิลปะ และหัตถกรรมของชุมชนบ้านปางควาย	385
99 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านศิลปะ และหัตถกรรมของชุมชนบ้านปางควาย	386
100 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	386
101 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	387
102 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	387
103 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	388
104 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	388
105 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	388
106 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านความ เชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านปางควาย	389
107 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านความ เชื่อและค่านิยมของชุมชนบ้านปางควาย	390
108 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	390
109 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	391
110 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านความเชื่อและค่านิยม	391
111 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	391
112 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	392

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
113 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านความเชื่อและค่านิยม	392
114 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านปางควาย	392
115 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาหารและพืชสมุนไพรของชุมชนบ้านปางควาย	393
116 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	393
117 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	394
118 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	394
119 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านมหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	394
120 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านจุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	395
121 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	395
122 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาชีพและวิถีชีวิต ของชุมชนบ้านปางควาย	395
123 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาชีพและวิถีชีวิต ของชุมชนบ้านปางควาย	396
124 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	396
125 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	397
126 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาชีพและวิถีชีวิต	397
127 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านมหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	397
128 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านจุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	398

สารบัญดารางภาคผนวก (ต่อ)

	ตารางภาคผนวก	หน้า
129	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาชีพและวิถีชีวิต	398
130	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาชีพและวิถีชีวิต ของชุมชนบ้านปางควาย	398
131	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาชีพและวิถีชีวิต ของชุมชนบ้านปางควาย	399
132	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคและจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	399
133	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านมหภาคและจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	399
134	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านศิลปะและหัตถกรรม ของชุมชนบ้านปางควาย	400
135	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านศิลปะและหัตถกรรม ของชุมชนบ้านปางควาย	400
136	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	401
137	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาคของชุมชนบ้านปางควาย	401
138	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	401
139	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านมหภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	402
140	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	402
141	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของสภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านศิลปะและหัตถกรรม	402
142	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านอาหารและพืชสมุนไพร ของชุมชนบ้านปางควาย	403
143	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านอาหารและพืชสมุนไพร ของชุมชนบ้านปางควาย	403
144	ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาคของชุมชนบ้านปางควาย	403

สารบัญตารางภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
145 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	404
146 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	404
147 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	404
148 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	405
149 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านอาหารและพืชสมุนไพร	405
150 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดแข็งด้านความ เชื่อและค่านิยม ของชุมชนบ้านปางควาย	405
151 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับจุดอ่อนด้านความ เชื่อและค่านิยม ของชุมชนบ้านปางควาย	406
152 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านมหภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	406
153 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสด้านจุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	406
154 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับโอกาสของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านความเชื่อและค่านิยม	407
155 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน มหภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	407
156 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคด้าน จุลภาค ของชุมชนบ้านปางควาย	407
157 ผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเกี่ยวกับอุปสรรคของ สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวม ด้านความเชื่อและค่านิยม	407
158 ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม เกี่ยวกับการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	457
159 ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม เกี่ยวกับการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	460

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวก		หน้า
	โครงการวิจัยที่ 2	
1	สรุปบทบาทการมีส่วนร่วมของพหุภาคีที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่อง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่จากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพ	623
2	สรุปความต้องการมีส่วนร่วมของพหุภาคีที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่อง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่จากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพ	625

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพ	หน้า	
1	โครงสร้างการปกครองของชาวลาหู่แดง	237
2	โครงสร้างผู้นำศาสนาของชาวลาหู่แดง	237
3	โครงสร้างจาทลีของชาวลาหู่แดง	238
4	โครงสร้างการปกครองหมู่บ้านของชาวลาหู่แดง	238
5	ต้นวอของชาวลาหู่	241
6	เล่นกิจกรรมไม้ต้นวอ	241
7	การเล่นสะบ้า	241
8	เต็นรำ (ปอยเตเจ)	241
9	การเต้นจะคี	243
10	การเต้นกำเคอะเว	243
11	การเล่นลูกข้าง (คือซื่อ)	244
12	การเล่นแคน (น่อ)	244
13	อุปกรณ์ประกอบพิธีกรรมการทำบุญสะเดาะเคราะห์	245
14	การแต่งกายของผู้หญิงชาวลาหู่	248
15	การแต่งกายของผู้ชายชาวลาหู่	248
16	เครื่องประดับของชาวลาหู่	248
17	อุปกรณ์ดักสัตว์ใหญ่ของชาวลาหู่	251
18	อุปกรณ์ดักไก่ป่าของชาวลาหู่	251
19	อุปกรณ์ดักนกของชาวลาหู่	252
20	อุปกรณ์ดักนกขนาดใหญ่ของชาวลาหู่	252
21	อุปกรณ์ดักสัตว์ของชาวลาหู่	252
22	อุปกรณ์ใส่มีดของชาวลาหู่	254
23	จอบของชาวลาหู่	254
24	เสียมของชาวลาหู่	254
25	ขวานของชาวลาหู่	254
26	ธนู-หน้าไม้ของชาวลาหู่	255
27	แก้วไม้ไผ่ของชาวลาหู่	255
28	เขียงสำหรับประกอบอาหารของชาวลาหู่	255
29	ครกของชาวลาหู่	255
30	ขันโตกของชาวลาหู่	255
31	ดาซังของชาวลาหู่	256
32	ครกกระต๋องของชาวลาหู่	256

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพ	หน้า	
33	กาต้มน้ำของชาวลานู	256
34	เคียวเกี่ยวข้าวของชาวลานู	257
35	พิธีกรรมการคลอดของชนเผ่าปกากะญอ	269
36	หมูแรกทำพิธี (เหาะเตาะ) ในพิธีแต่งงานของชาวปกากะญอ	270
37	พิธีโก่ขอพร (ขอโล่ลอ) ของชาวปกากะญอ	271
38	การขับลำนำ (อีทาปวาซี)	272
39	พิธีส่งสัมภาระและข้าวของให้ศพ (เอ๊ะโล)	272
40	แกงไห้ใส่หัวบุก (พอขอเตลือคือ)	277
41	แกงหางไหวใส่หมู (ง่เข้าคือเคยเหาะยา)	278
42	แกงเย็นปลา (ญ่าโพลือที)	278
43	แกงเปือ (ต่าคอป้อ)	279
44	แกงข้าวซั่ว (ต่าเค่อ)	279
45	การแกต้งกายด้วยชุดยาวสีขาว (เกคอ)	280
46	เครื่องทอผ้าในตำแหน่งที่พร้อมทอเป็นผืนผ้า	283
47	การเรียงด้าย (แทเบระอะ)	284
48	การประดิษฐ์ลวดลายในผืนผ้าของชาวปกากะญอ	285
49	การทดลวดลายไหมแทรกวัสดุของชาวปกากะญอ	286
50	การประกอบอาชีพการเกษตรของชาวปกากะญอ	288
51	การเลี้ยงสัตว์ของชาวปกากะญอ	289
52	กระโด้ง (ก่อแหล่)	290
53	กล่องข้าวเหนียว (เมเดอ)	291
54	กระจาด (ต่าคา)	291
55	ครก (โซโต)	291
56	กระบวน (น่อเบลอะ)	291
57	โหม่งข้าวเหนียว (ห่อเฮอ)	292
58	น้ำเต้า (ทีเคอ)	292
59	ไม้แบกข้าว (ก่อแช่)	292
60	ตะค่อง (เมชีเคาะ)	292
61	กระบุง (กือ)	293
62	ไม้กวานข้าว (น่อโคคั่ว)	293
63	เขียง (คู)	293
64	ขวาน (กวีะ)	293
65	มีด (แควะ)	294

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพ	หน้า	
66	ครกกระเดื่อง (โซโต)	294
67	บรรพบุรุษตั้งรกรากถิ่นฐาน	296
68	สภาพน้ำตกห้วยโป่งน้ำดัง	298
69	สภาพน้ำตกตาดใน	299
70	เจดีย์เก่าแก่มากกว่า 1,000 ปี ของพระธาตุทันใจ	299
71	การแข่งขันบนกว้างของชาวบ้านแม่สุ่นน้อย	301
72	บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่สุ่น	301
73	กิจกรรมในงานหลัวผิงไฟพระเจ้า	302
74	ประเพณีปอยหลวง	305
75	ประเพณีปอยบวชลูกแก้ว	306
76	ประเพณีตานก๋วยสลาก	308
77	ประเพณีลอยกระทง	309
78	การท่องเที่ยวในสวนส้มของเกษตรกรบ้านแม่สุ่นน้อย	309
79	สวนลื่นจีภายในพื้นที่ชุมชนบ้านแม่สุ่นน้อย	310
80	แสดงลายปักด้านหน้าและด้านหลัง	332
81	เครื่องดนตรีของชนเผ่าอ้าวเมียน	333
82	แกงขนุน (เหมาคกลางหุง)	337
83	ผักกูดจอส้ม (จอน้ำ)	338
84	ผักบุงจอ	338
85	ยาใบบัวบก	338
86	ผักกูดไก่	338
87	แกงฮังเล	339
88	แกงบอน	339
89	ปูนปก	339
90	เปล้าใหญ่ (ไม้ทางแยง)	340
91	ยากตินคุด	340
92	ต้นหวด (ยาหลัง)	340
93	ยาเอ็นยัด	340
94	การแต่งกายและเครื่องประดับของผู้ชายชาวไทใหญ่	342
95	การแต่งกายของผู้หญิงชาวไทใหญ่	342
96	การแสดงกาแลว	343
97	การรำนก (กะแหล่ง)	343
98	การรำไต	344

บทสรุปผู้บริหาร

แผนงานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

SUSTANABLE CULTURAL TOURISM MANAGEMENT THROUGH SUFFICIRNCY ECONOMY
PHILOSOPHY OF MAE - NGON WATERSHED AREA, FANG DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE, THAILAND.

รายชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา คณบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290
โทร 053-873296 โทรสาร 053 – 873261
Email: weerapon@mju.ac.th

นายกีรติ ตระการศิริวานิช อาจารย์ประจำคณะพัฒนาการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัด
เชียงใหม่ 50290 โทร 053- 873296
โทรสาร 053 – 873261
Email : oat_xtra@hotmail.com

งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
ประจำปี 2553 จำนวนเงิน 1,043,000 บาท ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 6 เดือน
ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2554

สรุปแผนงานวิจัย

ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคเหนือเน้นการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากมีความหลากหลายของชนเผ่า ซึ่งเสน่ห์ด้านวัฒนธรรมเหล่านี้ยังเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ต้องการมาศึกษาและเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามการจัดการการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงความยั่งยืน (sustainability) ของสิ่งแวดล้อมทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมโดยมุ่งเน้นการจัดการการท่องเที่ยวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักการสำคัญคือ การให้คนในชุมชนและภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำคุณค่าของวัฒนธรรมที่มีอยู่มาต่อยอดเพื่อพัฒนาคนภายในชุมชนด้วยการยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่แต่ยังคงไว้ซึ่งความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นให้ยั่งยืนคู่สังคมไทยต่อไป ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาถึงผลการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

อย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อนภายใต้เครือข่ายความร่วมมือและการพัฒนารูปแบบความร่วมมือของพหุภาคีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยในวัตถุประสงค์แรกเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนนั้นได้รวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในชุมชน 4 ชุมชนได้แก่ ชุมชนบ้านห้วยเตือ (ชนเผ่าลาหู่แดง) ชุมชนบ้านต้นสำน (ชนเผ่าปกากะญอ) ชุมชนบ้านแม่สุน้อย (คนไทย) และชุมชนบ้านปางควาย (ชนเผ่าอัวเมียนและไทใหญ่) จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 557 ราย ส่วนวัตถุประสงค์ที่สองเพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือของพหุภาคีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อน จำนวน 665 ราย ซึ่งวิธีการรวบรวมข้อมูลได้ใช้หลากหลายวิธีการเช่นการสอบถาม สัมภาษณ์ ประชุมกลุ่มย่อย ประชุมเวทีชาวบ้าน การสร้างสถานการณ์จำลองด้านการจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งการสังเกตการณ์ในสถานการณ์ดังกล่าว

ผลการวิจัยพบว่าการสร้างแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนทั้ง 4 ชุมชน (5 ชาติพันธุ์) นั้นได้นำเอาแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเน้นต้นทุนที่มีอยู่ภายในชุมชนของตนเองทั้ง 3 ด้านคือ 1) ทุนทางสังคม 2) ทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและ 3) ทุนทางเศรษฐกิจ ด้วยอาศัยหลักการจากการพึ่งตนเองของคนภายในชุมชนโดยที่การท่องเที่ยวเป็นเพียงอาชีพเสริมเท่านั้นและไม่ได้มองกำไรจากการท่องเที่ยวเป็นหลัก แต่เป็นกำไรจากการพัฒนาความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ การสร้างความสามัคคี รู้จักแบ่งปันหรือบริการและให้บุคคลอื่น แต่อยู่ในขอบข่ายวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ของชุมชนและสามารถเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจากกระแสของโลกภายนอกนั้นเอง นอกจากนี้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนไม่สามารถจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนถ้าขาดซึ่งความร่วมมือของพหุภาคีของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับทั้งภายในและภายนอกชุมชน ดังนั้นจึงควรที่จะมีการพัฒนาและสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในลักษณะแบบวงล้อ (wheel networking structure) ด้วยการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกกลุ่มทั้งในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ รวมทั้ง จังหวัด ได้มีโอกาสในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้บทบาทและภาระหน้าที่ของตนเอง หรือหน่วยงานแต่ประสานสัมพันธ์เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันโดยมีผู้ประสานงานเครือข่ายในแต่ละพหุภาคีมาประชุม พูดคุย และปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคก็ควรพิจารณาร่วมกันด้วยอาศัยหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

การวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดความตระหนักและระลึกถึงคุณค่ารวมทั้งศักดิ์ศรีในวัฒนธรรมชนเผ่าของคนภายในชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อน ชาวบ้านเริ่มถกเถียงกันเกี่ยวกับความเป็น “ตัวตน” ของชาติพันธุ์พร้อมทั้งรวบรวมและเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชนเผ่าที่เป็นเสน่ห์ช่วยดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาและเรียนรู้แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งนักท่องเที่ยวก็ควรตระหนักถึงคุณค่าความมีศักดิ์ศรีและสิทธิต่าง ๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์มีความเคารพและเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างเพื่อสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีของประชาชนในสังคมและประเทศชาติต่อไป

บทคัดย่อ

247522

แผนงานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2553 จำนวนเงิน 1,043,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2554

ชื่อผู้วิจัย

นายวีระพล ทองมา¹

ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย และหัวหน้า
โครงการวิจัยที่ 1

นายกิริติ ตระการศิริวานิช²

หัวหน้าโครงการวิจัยที่ 2

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (culture tourism) นับว่าเป็นการท่องเที่ยวทางเลือก (alternative tourism) ที่จะช่วยให้ประเทศไทยพ้นวิกฤติ ลดความขัดแย้งหรือความไม่เข้าใจระหว่างชาติพันธุ์ที่นับวันจะมีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนบนได้มีการนำเอาวัฒนธรรมของชนกลุ่มต่าง ๆ มาขายอย่างมั่งคั่ง ซึ่งสามารถพบเห็นได้ในโปรแกรมการท่องเที่ยวทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นการแสดงอังก่อลุยไฟ และอังก่อไล่ชิงช้า หรือการเต้นจะคีของชนเผ่าลาหู่ รวมทั้งการนำเอาพี่น้องชนเผ่ากระเหรี่ยงคอยาว (ปะด่อง) มาเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมประหนึ่งกับเป็นสวนสัตว์มนุษย์ (human zoo) เป็นต้น ฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักคือ การสร้างกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนภายใต้ความร่วมมือของพหุภาคีหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งวิธีการดำเนินการวิจัยนั้น ได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการจริง (action research) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายวิธี เช่นการสอบถาม สัมภาษณ์ ประชุมกลุ่มย่อย เปิดเวทีชาวบ้านเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างสถานการณ์จำลอง (role playing) ในการจัดการการท่องเที่ยวภายในพื้นที่วิจัย และการสังเกตการณ์ในระหว่างที่มีการให้บริการการท่องเที่ยว จากนั้นได้นำข้อมูลที่รวบรวมจากเครื่องมือคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมาวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างคนภายในพื้นที่ (insiders) และคนภายนอก (outsiders) ซึ่งเป็นนักวิชาการ นักวิจัย รวมทั้งนักศึกษาในระดับปริญญาตรี โท และเอก สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดกลยุทธ์ แผนงานและโครงการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำแม่จอนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) ทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชุมชน ตำบล และอำเภอ ซึ่งสามารถพัฒนาเครือข่ายสู่ระดับจังหวัด ภูมิภาค และประเทศในที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า การสร้างแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ทั้ง 5 ชนเผ่า นั้น ต้องคำนึงถึงแนวคิดหรือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะทุนภายในชุมชนทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ทุนทางสังคมซึ่งทางชุมชนได้พิจารณาความสามารถหรือพื้นฐานภูมิปัญญาตลอดจนการมีส่วนร่วมของคนภายในครอบครัวและชุมชนเป็นหลัก เน้นการฟื้นฟูและส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต รวมทั้งภูมิปัญญาของท้องถิ่น และกำหนดระเบียบหรือข้อปฏิบัติของชุมชนด้านวัฒนธรรมให้ชัดเจนพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์หรือเรียกร้องให้

นักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอกได้เข้าใจเพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดของชุมชนแต่อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามนั้นคนภายในชุมชนต้องสร้างความเข้าใจและตระหนักในจารีตประเพณีมากกว่าค่าตอบแทนหรือรายได้ที่มาจากกิจกรรมการท่องเที่ยว 2) ทูทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทุกชุมชนได้มองในประเด็นของการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ภายในพร้อมทั้งพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากสิ่งเหล่านั้นอย่างพอดีด้วยการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (carrying capacity) ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ให้ยาวนานมากที่สุด โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของคนรุ่นต่อไปในอนาคต และ 3) ทูทางเศรษฐกิจในพื้นที่นี้ไม่ได้มองเรื่องกำไรจากตัวเงินเป็นหลัก แต่เป็นกำไรจากการพัฒนาความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ที่ได้จากการจัดการการท่องเที่ยวเกิดการสร้างความสามัคคี การรู้จักแบ่งปัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนมีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจากกระแสของโลกภายนอก นั่นเอง

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน จะมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนได้นั้น ต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือของพหุภาคีทุกระดับทั้งภายในและภายนอกชุมชน โดยเฉพาะการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในลักษณะแบบวงล้อ (wheel networking structure) ด้วยการเปิดโอกาสให้สมาชิกในทุกกลุ่มทั้งในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ รวมทั้งจังหวัด มีอิสระในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้มหาบพาทและภาระหน้าที่ของตนเองและหน่วยงาน แต่ประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ประสานงานเครือข่ายในแต่ละพหุภาคีมาประชุม พูดคุยและปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งถ้าเกิดปัญหาหรืออุปสรรคก็ร่วมกันพิจารณาด้วยการอาศัยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

กระบวนการวิจัยในครั้งนี้ ก่อให้เกิดความตระหนักและระลึกถึงคุณค่ารวมทั้งศักดิ์ศรีของวัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ฮ่องสอน ชาวบ้านที่เข้าร่วมกิจกรรมและสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เริ่มถกเถียงกันเกี่ยวกับความเป็น “ตัวตน” ของชาติพันธุ์พร้อมที่จะรวบรวมและเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มีเสน่ห์ สวยงาม และมีคุณค่าให้กับนักท่องเที่ยวได้ชื่นชมและเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงนักท่องเที่ยว ก็ควรตระหนักถึงการเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิในการเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ การเคารพต่อความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี และพิธีกรรมของชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านั้นจะช่วยเกื้อกูลกันระหว่างเจ้าของบ้าน (hosts) และนักท่องเที่ยว (guests) ซึ่งผลที่ตามมาจะทำให้การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้งที่ เป็นการท่องเที่ยวชมงานวัฒนธรรมและประเพณี (cultural and traditional tourism) และการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชนบท (rural tourism) บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและประเทศชาติต่อไป

คำสำคัญ การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

¹ รองศาสตราจารย์ และคณบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โทร 081-993-5769

² นักศึกษาปริญญาเอกทุนพัฒนาอาจารย์ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โทร 089-192-9297

Executive Summary

Sustainable Cultural Tourism Management through Sufficiency Economy
Philosophy of Mae - Ngon Watershed Area, Fang District, Chiang Mai Province,
Thailand.

Researchers:

Associate Professor Dr. Weerapon Thongma
Development

Dean, School of Tourism

Maejo University
Sansai, Chiang Mai 50290
Tel: 053-873296; Fax: 053-873261
Email: weerapon@mju.ac.th

Mr. Keerati Trakansiriwanich

Lecturer,
School of Tourism Development
Maejo University
Sansai, Chiang Mai 50290
Tel: 053-873296; Fax: 053-873261
Email: oat_xtra@hotmail.com

Budget and duration of research: Received funding from National Research Council of Thailand

For the budget year 2010, amount of 1,043,000 baht, Research duration for one year and six months (April 2010 – September 2011)

Summary of Research Program

Importance and necessity of tourism management in Thailand especially in the North of Thailand focuses on cultural tourism since there is diversity of tribes and cultures that have charm and can attract both local and international tourists who come to study these tourism resources. Nevertheless, tourism management should consider sustainability of the environment and natural resources and culture by emphasizing

on tourism management following Sufficiency Economy Philosophy and its important principles. By allowing the people in the community and concerned parties bring the existing cultural values or locality to develop the people in the community by uplifting their quality of life /living conditions and yet maintaining their identity as a sustainable community coupled with Thai society. Thus, this research focuses on studying the strategic effect of sustainable cultural tourism management under the network of collaboration and development of the model of cooperation/participation of multilateral collaboration model toward cultural tourism at Mae Ngon Watershed Area.

The people and sample group in this research, the researchers set up the following objectives of the research where in the first objective about setting up strategy for sustainable cultural tourism development, collected data from the people who are stakeholders within the four communities as follows: (1) Huai Duea (Red Lahu tribe), (2) Tonsan (Paka-keuayo or Karen tribe), (3) Maesoon Noi (Thai people), and (4) Pangkwai (Eiw Mian and Thai Yai) totaling 554 individuals of the sample population. Concerning the second objective, in order to develop the multilateral collaboration model toward cultural tourism, data were collected from sample groups representing various parties in Mae Ngon Watershed Area totaling 665 individuals where the method of data collection use many methods such as questionnaire and semi-structure interview as well as other methods of data collection such as surveying, interviewing, observing, small group discussion forum, brainstorming, community meeting and pilot project role playing that include observing in those situations.

Results of the study showed that in making a strategic plan in managing a community to be a sustainable cultural tourism destination the four communities (5 ethnic groups) applied the concept of Sufficiency Economy Philosophy by emphasizing on the available resources in the community in three aspects as follows: 1) social resources, 2) natural & environmental resources, and 3) economic resources, by relying on the principle of self-sufficiency of the people in the community whereby tourism is just a supplementary livelihood only and not eyeing on the projects from tourism as main goal, but a profit as development of knowledge, capabilities, experiences, building unity, sharing or service giving but are within the scope of culture or identity of the community. Besides, this cultural tourism management of the community cannot be implemented effectively and sustainably without the

cooperation of multilateral collaboration of the stakeholders at all levels inside and outside the community. Therefore, there is a need for development and building a network by applying wheel networking structure by opening opportunities for all members of all groups at the community, sub-district, district, including province levels where there is freedom in decision making and running their businesses under the roles and duties/responsibilities or sections/units that have public relations convenient for the benefit of the whole /one another. There is a network coordinator in multilateral collaboration that comes to meetings, discussions, and advising/counseling regularly. Since in solving obstacles /problems there is a need to consider together and rely upon the Sufficiency Economy Philosophy as the guideline in decision-making. This research should affirm and consider the value of sacredness of the cultures of the ethnic groups in the community in Mae Ngon Watershed Area. The local people started to dispute about uniqueness of the ethnic group including collecting and presenting the matter/business about identity of tribes or the charm that attracts tourists to visit and study, learn. Nevertheless, the entrepreneur in public and private sector including the tourists should also learn the value of the sacredness and various rights of the ethnic groups should be respected and understood in the diverse cultures in order to build identical views and unity of the people in the society and the country onwards.

ABSTRACT

Research Program: Sustainable Cultural Tourism Management Through Sufficiency Economy Philosophy of Mae-Ngon Watershed Area, Fang District, Chiang Mai Province, Thailand

Research Fund (year 2010): 1,043,000 Baht

Duration of research study: April 1, 2010 - September 30, 2011

Researchers:

Mr. Weerapon Thongma¹ (Ph.D) Director of Research Program and Head
of Research Project 1

Mr. Keerati Trakansiriwanich² Head of Research Project 2

247522

Cultural tourism can be considered as an alternative tourism that can help the country of Thailand was succeed of economic crises, it was facing or erase the conflict or misunderstanding among ethnic groups that became more intense. Especially in the upper northern part of Thailand, the cultures of various groups were sold easily which can be seen in many tour programs such as Akha fire walking and The Akha Swing Festival or the Jakeu dance of the Lahu tribe including the Long Neck Karen (Padong) that were performed for the tourists as if a human zoo as an example. Thus, in this study it was aimed to create strategy for developing sustainable cultural tourism with the cooperation of many parties or stakeholders in the Mae-ngon watershed area, Fang district, Chiang Mai province. In the accomplishment of this research a process or procedure used or action research was done by collecting data in various ways such as questionnaire, interview, small group discussions, dialog between researchers and local people, role playing in the management of tourism in the study area and observation of tourism services. All the data collected were analyzed by both insiders and outsiders who were researchers and undergraduate and postgraduate students under tourism development programs in order to make strategy, work plan, and project on cultural tourism management. A network on cultural tourism in Mae-ngon watershed area of stakeholders at community, sub-district, and district levels that can network with province, region, and national levels was built and developed.

Results of the research found that the target communities that were selected through the approval of four communities (five tribes) tried to present their strengths or uniqueness in their cultures passed on from one generation to another

that can be developed as tourism destination. Aside from this, these communities built and developed networking to make friends or good relations by connecting cultural tourism programs of each community ready to offer to the tour operators or tourists until a network of communities within the Mae-ngon watershed area was created. Also the potentials of the communities as tourism destination that can receive quality tourists and build fame for the communities were pushed forward and supported through the results of survey on the satisfaction of tourists who experienced the tourism programs of four communities (5 tribes) showed that the tourists were highly satisfied especially with Pangkwai community (Eio Mian and Thai Yai/ Shan tribes) followed by Maesoon-noi community (Thai people), and Tonsan community (Pakakeuayo tribe) in descending order. However, the tourists were lowly satisfied with the tourism program of Huaideua community (Lahu Daeng tribe). Nevertheless, this finding can motivate the said community to develop their potentials toward a better tourism destination.

Finally, this research proved the value and importance of the diverse cultures of the tribes in Mae-ngon watershed area as well as the tourism clubs or cultural tourism groups. The uniqueness of the tribal cultures as revealed in their way of life was the value of the tourism program that the tourists experienced and learned. Furthermore, the tour operators and both the government and private sectors as well as the tourists had learned how to pay respects to the diverse beliefs of the tribes which can relieve the understanding between the hosts and guests that would result to cultural and traditional tourism programs and rural tourism beneficial both to the communities and the country as a whole.

Key words: Sustainable Tourism Development, Economy Sufficiency

¹ Associate Professor, Dean School of Tourism Development, Maejo University

Tel: 081-993- 5769

² Ph.D. Scholar, School of Tourism Development, Maejo University Tel: 089-192- 9297